

Saksfremlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Sykehuspartner HF	24. august 2022

SAK NR 074-2022

MÅLBILDE LOKALE DATAROM I HELSE SØR-ØST

Forslag til vedtak:

1. Styret vedtar *målbilde lokale datarom* i Helse Sør-Øst.

Skøyen, 17. august 2022

Hanne Tangen Nilsen
administrerende direktør

Vedlegg:

- Målbilde lokale datarom HSØ v1.0

Uttrykt vedlegg:

- [Helse Sør-Øst RHF styresak 107-2019](#)
- Sykehuspartner HF styresak 049-2021 (unntatt offentligheten)
- [Sykehuspartner HF styresak 011-2022](#)
- [Sykehuspartner HF styresak 058-2022](#)

1. Hva saken gjelder

I saken legges frem for vedtak målbildet som er utarbeidet for lokale datarom i Helse Sør-Øst.

2. Hovedpunkter

Bakgrunn

I styresak 049-2021 ba Styret om at det ble utarbeidet et målbylde for de lokale datarommene i Helse Sør-Øst.

Målbildet etablerer føringer for når IKT-tjenester kan plasseres lokalt og hvilke krav dette setter til de lokale IKT-rommenes evne til å sikre helseforetakenes krav til en tjenestes oppetid. I tillegg beskriver målbildet hvor mange av hver type IKT-rom som skal etableres på en lokasjon ut i fra lokasjonens kritikalitet (lokasjonsklassifisering).

Hensikten med målbildet er å etablere en metodikk som skal benyttes i planleggingen og byggingen av nye sykehus i Helse Sør-Øst. Målbildet vi gi en indikasjon på fremtidige investeringsbehov og driftskostnader når et nytt sykehus bygges i Helse Sør-Øst. I tillegg tilrettelegger målbildet for at Sykehuspartner HF kan etablere differensierte SLA-avtaler og tilhørende prismodeller på tjenestene Sykehuspartner HF drifter på et helseforetaks vegne.

Målbildet er utarbeidet av avdeling Prosjektledelse Bygg IKT i Sykehuspartner HF, i tett samarbeid med avdeling for Arkitektur og STIM-programmet. Helse Sør-Øst RHF's prosjektorganisasjon for nye sykehusbygg har vært medvirkende

Styret er blitt orientert om fremgang og målbildets innhold underveis, jf. sakene 011-2022 og 058-2022.

I arbeidet med å ferdigstille målbildet er det gjort en endring i definisjonen av A++ lokasjon. Dette for å sikre at de særskilte behov som Rikshospitalet har, blir tydeliggjort.

Målbildet – kort oppsummert

Målbildet følger vedlagt saken, og gir styret mulighet til en mer detaljert gjennomgang. Nedenfor gjengis hovedpunktene i målbildet. Målbildets føringer og premisser gjelder for IKT-rom som skal etableres i nye bygg.

Antall IKT-rom per lokasjon

Lokale IKT-rom etableres for å understøtte tjenesteproduksjon (servere og lagring) og for å distribuere nettverk på en lokasjon.

Målbilde lokale datarom i Helse Sør-Øst tar utgangspunkt i lokasjonsklassifiseringen etablert i STIMs *målarkitektur for nettverk*. Denne klassifiseringen angir blant annet antall eksterne nettverksforbindelser (redundans) mellom en lokasjon og de sentrale datasentrene.

Antall IKT-rom på en lokasjon skal sikre at kravene til redundans som antall eksterne nettverksforbindelser ivaretar, hensyntas internt på en lokasjon. Dette sikres ved at antall grensesnittrom (GR) og sentrale hovedkommunikasjonsrom (SHKR) er lik antall eksterne nettverksforbindelser. I et grensesnittrom vil eksterne leverandører plassere sitt utstyr og det er nødvendig å holde dette atskilt fra Sykehuspartner HF's eget utstyr som er plassert i de sentrale hovedkommunikasjonsrommene.

Tabellen under viser antall IKT-rom som foreslås etablert i målbildet ut i fra en lokasjons klassifisering:

Lokasjonsklasse	Antall eksterne nettverksforbindelser	Antall grensesnittrom	Antall sentrale hovedkommunikasjonsrom
A++ * (Større sykehusområde med traumesenter og nasjonalt beredskapssenter)	3	3	3
A+ (større sykehusområde)	3	2	2
A (Sykehus, sykehusområde)	2	2	2
B (Lokalsykehus, medium og/eller kritisk lokasjon)	2	2	2
C (Mindre, ikke-kritisk lokasjon)	1	1	1
D (Mobil lokasjon)	1	1	1

Tabell 1: Antall IKT-rom på en lokasjon avhengig av lokasjonens klassifisering

* Lokasjonsklasse A+ er definert som en A-lokasjon med en ekstra WAN-forbindelse trukket inni den ene kjernesvitsjen til bruk for stand-by. A+ vil ikke gi noe ekstra opptid og feiltoleranse for tjenesteproduksjon.

Dette betyr at når en lokasjons klassifisering er besluttet vil dette automatisk gi føringer for både antall eksterne nettverksforbindelser inn til en lokasjon og antall IKT-rom som skal etableres.

Utstyr som kan plasseres i et lokalt IKT-rom

Et lokalt IKT-rom skal understøtte kritiske funksjoner på et sykehus som må plasseres lokalt på grunn av en eller flere av følgende årsaker; lovpålagte krav, kablingstopologiske begrensninger, midlertidig lagring av data og lokal prosessering, eller for kantprosessering (edge computing) der krav om nærhet og sann-tid er viktig.

Kritiske funksjoner defineres til å være byggnær IKT og inkluderer administrativt teknisk utstyr (ATU), byggteknisk utstyr (BTU) og medisinskteknisk utstyr (MTU). Sykehuspartner HF styresak 049-2021 definerer dette til å gjelde:

- *løsninger og tjenester som er fysisk uatskillelige fra ikke-generell IT-maskinvare (for eksempel simulerings- og modelleringsenheter, sensorer osv.) og som utfører et spesifikt, ikke-standard sett med oppgaver.*
- *driftskritiske operativsystemer og tjenester som MR-maskiner, medisinskteknisk utstyr, sanntids-overvåkingssystemer og andre bruksområder der adskillelse av datainnsamling, lagring og behandling er teknisk mulig, men hvor tidsforsinkelsen knyttet til overføring av data («latency») er over et akseptabelt nivå.*

I praksis betyr det at Sykehuspartner HF kan utarbeide en standardisert tjenestekatalog for IKT-utstyr. Sykehuspartner HF skal drifte og forvalte, som inkluderer krav til plassering av en tjeneste, sentralt eller lokalt. Forhåndsgodkjente tjenester lokalt plassert vil kun være de som skal understøtte kritiske funksjoner. Tjenester utover dette som helseforetakene vil at plasseres lokalt, vil måtte godkjennes av helseforetakets eget styre, jf. sak 107-2019 i Helse Sør-Øst RHF.

Til en slik beslutning skal det foreligge en vurdering fra Sykehuspartner HF som inkluderer nødvendige oppgraderingsbehov til lokale IKT-rom, og konsekvenser en lokal plassering kan få for Sykehuspartner HFs mulighet til å ivareta krav til opptid. I dette ligger det også en mulighet for å justere prisen helseforetaket må betale for drift av en tjeneste.

Målbildets premisser og etablerte klassifisering

I tillegg til overnevnte føringer for antall lokale IKT-rom og type IKT-utstyr som kan plasseres lokalt, etableres det i målbildet et sett med premisser som legges til grunn for å beslutte når en tjeneste som driftes og forvaltes av Sykehuspartner HF kan plasseres lokalt. I tillegg til lokasjonsklassifiseringen, opprettes det i målbildet klassifiseringsmodeller for IKT-rom, tjenester og funksjoner som benyttes for sikre IKT-tjenester på et sykehus. Klassifiseringsmodellene skal understøtte at Sykehuspartner HF kan etablere, drifte og vedlikeholde funksjoner plassert i helseforetakenes lokale IKT-rom.

Klassifiseringsmodellene og premissene vil legge til rette for standardisering av antall IKT-rom og deres tilgjengelighet, tilpassede SLA-avtaler for tjenester og funksjoner (utstyr) som innplasseres i de ulike IKT-romtypene ved å inneholde spesifikke krav til blant annet tilgjengelighet/ oppetid, samt ulike prismodeller ut i fra kritikalitet.

Lokasjonsklassifisering gjelder for IKT-utstyr som innplasseres i et IKT-rom, men ikke drift av selve IKT-rommene. Drift av IKT-rommene er det helseforetakene selv som er ansvarlige for.

Minimumskrav til de ulike IKT-rommene

Det er utarbeidet en beskrivelse av minimumskrav til fysisk utforming (fysisk sikring og adgangskontroll, kjøling, slukking, ventilasjon, strømforsyning m.m.) og tilhørende kablingstopologi for de ulike IKT-rommene (xKR) i nye sykehusbygg. Dokumentet er utarbeidet etter bestilling fra Byggherre for byggeprosjektene i foretaksgruppen, det vil si Helse Sør-Øst RHF.

Forankring og beslutning av målbildet i foretaksgruppen

I Helse Sør-Øst RHF sak 107-2019 gis Sykehuspartner HF blant annet følgende oppdrag:

Helseforetakene må akseptere de bruksvilkårene som Sykehuspartner HF definerer for de tjenestene som helseforetakene bruker.

Sykehuspartner HF mener det handler innenfor sitt gitte oppdrag når målbildet for lokale datarom i Helse Sør-Øst utarbeides og senere realiseres. Det er likevel viktig at resten av foretaksgruppen får medvirke og informeres når Sykehuspartner HF videreutvikler områder som vil påvirke dem. Som del av en slik interessenthåndtering er målbildet blitt presentert i teknologiledermøte og direktørmøte i Helse Sør-Øst.

Realisering av målbildet

Målbildet etablerer overordnede føringer og prinsipper for Helse Sør-Østs lokale IKT-rom i nye sykehusbygg slik at:

- Helseforetakene i Helse Sør-Øst er trygge på at egne og regionale IKT-rom ivaretar helseforetakenes behov for sikre og tilgjengelige IKT-tjenester slik at de kan ivareta sitt *sørge-for-ansvar*, og
- Sykehuspartner HF kan ivareta sitt ansvar som forvalter av foretaksgruppens IKT-infrastruktur og IKT-tjenester.

Kravene til en modernisert IKT-infrastruktur betinger at applikasjoner og tjenester leveres fra en IKT-infrastruktur med høy tilgjengelighet og skalérbarhet, og produseres i miljø som understøtter nødvendig funksjonalitet for redundans, fysisk sikkerhet og overvåkning.

Realiseringen av målbildet kan få konsekvenser for foretaksgruppen, også økonomiske, men det kan også påvirke nødvendig areal som avsettes til IKT-infrastruktur i et nytt bygg. For helseforetakene kan dette endre nivået på tidligere beregnet investeringer i ny IKT-infrastruktur i nye bygg.

Parallelt, er det påstartet et initiativ i Sykehuspartner HF for å kartlegge og lage en plan for oppgradering av eksisterende IKT-rom i Helse Sør-Øst. Dette vil bli gjort i samarbeid med helseforetakene. Oppgraderte IKT-rom er en forutsetning for at nytt modernisert nettverk kan etableres på en lokasjon.

For nye sykehus vil finansieringen skje gjennom budsjetterte midler i byggeprosjektene. Eksisterende IKT-rom omfattes ikke av kravene og føringene i målbildet, og oppgradering av disse finansieres av helseforetakene selv (jf. Helse Sør-Øst sak 107-2019).

For Sykehuspartner HF tilrettelegger målbildet for eksisterende IKT-rom for at Sykehuspartner HF i enda større grad kan ivareta sitt ansvar for å drifte og forvalte Helse Sør-Østs IKT-infrastruktur. Dette ved at det kan etableres en standardisert IKT-infrastrukturmodell basert på lokasjonsklassifiseringsmodellen og en tjenstekatalog med kriterier for hva som kan plasseres lokalt. Det vil i tillegg understøtte Sykehuspartner HFs mål om tjenesteorientering ved at det skaper helhetlige tjenesteleveranser og bidrar til standardisering og sanering av IKT-utstyr. Det tilrettelegger også for å tilpasse SLA-avtaler og prismodeller basert på en lokasjons kritikalitet (lokasjonsklassifisering).

3. Administrerende direktørs anbefaling

Saken presenterer målbildet for lokale IKT-rom som Sykehuspartner HF har utarbeidet på bestilling fra styret (jf. styresak 049-2021). Prinsippet om at tjenester skal plasseres i sentrale datasentre ligger fast, og med målbildet etableres det nå tydeligere rammer og forutsetninger for hvilke og hvor mange IKT-rom som skal etableres og når utstyr kan plasseres lokalt. Målbildet vil gjelde for nye sykehusbygg, men det er parallelt påstartet et arbeid med å kartlegge og gjennomføre nødvendige oppgraderinger av eksisterende IKT-rom. Disse to initiativene er viktig i arbeidet med å standardisere IKT-infrastrukturen i Helse Sør-Øst.

Målbildet er godt forankret i foretaksgruppen ved at det er presentert og fått tilslutning i både regionalt teknologiledermøte og direktørmøtet. Det er enighet om at tilrettelegging for IKT-infrastruktur i nye bygg er viktig fordi dette er nødvendig og ofte en forutsetning for utstyr benyttet i pasientbehandling og for drift og forvaltning av et bygg. Målbildet tilrettelegger for en standardisert måte å gjøre dette på.

Administrerende direktør anbefaler at styret vedtar *målbilde lokale datarom* i Helse Sør-Øst.